

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor poslanca g. dr. Vošnjaka

v državnem zboru dne 11. marcija t. l.

(Po stenografičnem zapisu.)

Visoka zbornica! Nekateri opazke gospoda poslanca ekscelece dr. Rechbauerja in gospoda poslanca za mesto Celje me silijo, da v debati o pravosodji še jedenkrat govorim; vendar bodem kolikor možno kratko govoril in le najvažnejše ugovore zavrnil.

Nj. ekscelenca gospod poslanec dr. Rechbauer je v svojem popravku zopet staro bajko spravil na dan, da kmet pri nas ne umeje slovenščine, da žive sicer Vendi, a ne Slovenci. Jaz priznavam, da nas Nemci imenujejo „Wenden ali Windische“, mi sami pa se imenujemo Slovence in smo kot taki že v prastarih časih stopili v zgodovino in na mnogih zelo starih spisih imenuje se naše ljudstvo in naš jezik slovenski. To je isto tako, kakor se imenujejo Nemci „Deutsche“, v tem, ko jih Slovenci imenujejo Nemce. Da pa naši slovenski kmetje v Štajerski slovenščine ne umejo, moram ugovarjati. Ravno v Štajerski je slovenska književnost zelo razširjena, v Mariboru izhaja list v več tisoč eksemplarih in je v vseh vaseh Spodnje Štajerske razširjen; Mohorjeva družba pa ima 6000 družabnikov v slovenski Štajerski. Vse te novine in dela bere ljudstvo in jih ume, Nj. ekscelenca je opazil, da bi kmeti odlokov in razsodb ne razumeli, če mu dojdejo v slovenščini. Jaz pa mislim, da tudi mnogo nemških kmetov, če so tudi obiskovali ljudsko šolo, ne razume v nemškem uradnem štilu izdanih razsodb. Nobeno ljudstvo se ne uči jezika samo doma v družini, čemu naj bi bila šola in mnogo materinščini posvečenih ur v šoli? Ta ima nalog, ljudstvu priučiti izraze za vse nazore in pojme, za kar nij v domačem občevanju prilike. Krog nazorov pri delavcih in kmetih

je zelo majhen in omejen, torej tudi jezikovni zaklad za onega, ki niti ljudske šole ne obiskuje, pri vsakem narodu neznaten. Čital sem, da angleški delavec, ki nij nikdar šole obiskoval, izhaja v navadnem občevanju s 600 besedami in vendar je Shakespeare v svojih neumrljivih umotvorih okoli sto tisoč angleških besedij rabil. Takov delavec bi torej Shakespeara in drugih angleških del ne umel, ker v njegovem omenjenem duševnem krogu nij tako visokih pojmov iz izrazov za to, kakor jih je rabil pisatelj.

Gospod poslanec dr. Rechbauer je dalje omenjal, da morajo celo uradniki slovenske odločbe sodnij s pomočjo besednjaka sestavljati. Jaz to priznavam o mnogokaterem uradniku, ker se pač jezika v šoli nij učil in jaz mu zaradi tega celo nič ne očitam. Če nam ne dajo srednjih šol, ne more se zahtevati od uradnikov, naj bi v tem jeziku terminologično znanje o juridičnih stvareh imeli, katero si močje drugih narodnostij še le na visokejši pridobé.

Nj. ekscelenca je tudi trdil, da slovenščina nij nikedar bila sodnijski jezik. Zakaj so se potem že 1862. leta tiskovine v slovenščini za vse sodnije izdale in zakaj so se izdale odločbe, naj v slovenščini uradujejo? Jaz celo ostajem pri trditvi, kot popolnem pravej, da je bila slovenščina že pred 100 leti sodnijski jezik, celo v Štajerski, in jaz prosim Nj. ekscelenco dr. Rechbauerja, naj se obrne na svojega soseda, gospoda poslanca iz štajerskega veleposestva, Pauerja, kateri mi je sam lansko leto v letu 1836. slovensko pisano in razglašeno smrtno sodbo iz Spodnje Štajerske kazal, in katero pokazati bode mogel morda še denes.

Obračam se torej na gospoda poslanca Celjskega mesta, kateri se je posebno nad tem spodtikal, da mi slovenski poslanci o vsakej priliki, naj gre za šolo ali za pravosodje, ne vprašamo, je li

šola, je li justica dobra, marveč, kateri jezik se rabi pri njej. To je vendar čisto naravno; kaj koristi ljudstvu šola, justica, pri kateri se rabi jezik, katerega ljudstvo ne ume? Če bi pri nas justica v kitajskem jeziku uradovala, gotovo bi se vsi gosposdije pritoževali, da se to godi v jeziku, katerega ljudstvo ne ume, in isto velja za šolo.

Gospod poslanec Foregger se je sklicaval tudi na ljudsko štetje in opazal, da štajerski Slovenci zelo ginjajo, kar je znamenje, da se sami radi germanizirajo in se germanskemu življu asimilirajo. Kar zadeva ljudsko štetje, nijsem jaz, marveč poslanec Wurmbrand in drugi že večkrat omenjali, da se nje rezultatom glede jezika ne sme pridevati preveč pomembe. Saj se nij vprašalo, katere narodnosti kdo pripada, marveč, kateri občevalni jezik rabi, in celo v tem oziru mogel bi raznovrstne dogodbe pripovedovati, a to ne spada sem, in jaz jih nečem omenjati. Rezultat ljudske štetve nij mero-dajen, če bi bil še tako neugoden za nas. A že v glavni debati sem opozarjal na statistične izkaze in pokazal, da je celo po teh rezultatih v Spodnji Štajerski v premnogih sodnijskih okrožjih 97 do 98 odstotkov slovenščino, in samo 2 do 3 odstotki nemščino naznanilo kot občevalni jezik. Le v mariborskem okraji so razmere neugodnejše. V okraji mariborskem je z mestom Mariborom vred 89 odstotkov Slovencev in 11 odstotkov Nemcev izkazanih, isto tako v okraji marberškem.

(Konec prih.)

Iz državnega zbora.

Debata o volilnej reformi.

Z Dunaja 19. marca. [Izv. dop.]

V petek pričela se je debata o volilnej reformi. Odkar giblje se Avstrija v ustavnem življenji, bili so levičarji državne zbornice redkokedaj v tako

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malovrh.)

Prva knjiga.

(Dalje.)

XXII.

Tako hitro, kakor mu je bilo mogoče se je preoblekel in šel Koljo učiti. Sipjagin, katerega je v salonu za obed našel, pozdravil ga je ceremonijelno, a hladno, — in skozi zobe mrmraje: „Vi ste se zdravi vrnili,“ v svoj kabinet odšel. V visokej svoje modrosti ukrenil je bil namreč državnik, brž ko se počitnice završe, svojega res uže preveč „ru-dečega“ učitelja nazaj v Petrograd poslati; — dokler je pa še tu, ga dobro opazovati. — „Je n'ai pas eu la main heureuse cette fois ci“, mislil je sam pri sebi; toda „j'aurais pu tomber pire“. Čuvstva, ki so Valentino navdajala, bila so mnogo energičnejša. Zdaj ga uže trpeti nij mogla: On, ta mladi dečko predrznil se je, njo razžaliti. Marijana se nij motila: Ona, Valentina Mihajlovna je na koridoru njen in Neždanovljev razgovor slušala. Tako ime-

nitna dama se nij sramovala pri vratih slušati. Za čas Neždanovljeve odsotnosti nij sicer svoje „lehko-umnej rojakinji“ ničesar rekla, ali vendar na razne načine izrazila, da vse zna, da bi se srditi morala, ko bi tako začudena ne bila, a da bi še bolj začudena bila, da tega dekleta tako ne prezira in ob jednem miluje. — Zadržana srditost pognala jej je kri v lice, čim je le Marijano zagledala in obrvi so se jej zaničljivo nabrale, ako je ž njo govorila; njeni lepi, ljubki očesi uprli sta se v samosvestno devojko, ko da jej je vse to povsem neumevno in jej vzbujе gnjus in žalost; a to dekle pustilo se je v temnej sobi od nečega pritepenega dijaka po—lju—bi—ti!

Uboga Marijana! Nje ponosna deviška ustna bila so še neoskrunjena; nobeden mož jih še nij poljubil.

Svojemu gospodu soprogu nij Valentina ničesar povedala. Zadostilo jej je besedam v njegovej navzočnosti Marijani rečenim nekoliko pomenljivih in zaničljivih opazek dodati, ki se stvari same ni najmenj tikale. Kesala se je, da je svojemu bratu ono pismo pisala, a naposled rekla je vendar sama sebi: dobro je, da sem ga pisala.

Marijano videl je Neždanov samo pri zajtrku. Videla se mu je, da je blede, upalih lic in rumen-

kaste barve v obrazu; brzi pogled, ki ga je pri vstopu v sobo v njo uprl, segel jej je v dno srca. Valentina Mihajlovna motrila ga je pazljivo in se očitvidno še bolj uverila, da so vse njene slutnje resnične. „Pametno, jako pametno!“ mislila je sama pri sebi. „Čestitam! Toda, kar vem, to vem!“ — Ob jednem bila bi tudi raz njegovega obraza čitala, „je li mu je Markelov njeno pismo pokazal?“ — Naposled ukrenila je: „da mu je Markelov pismo pokazal.“

Ko je Sipjagin čul, da je Neždanov bil v tvornici, ki jo vodi Solomina, začel ga je izpraševati o tem „v vsacem oziru vrlo zanimivem industrijelnem podjetji“; ko je pa iz odgovorov mladega učitelja kmalu razvidel, da je on tvornico le od zunej videl, utihnil je in delal, ko da se jezi sam na sé, da se je od tako nezrele „osobe“ stvarnega odgovora nadejal! Ko so po obedu iz salona šli, pričebetala je Marijana svojemu Neždanovu: „Pričakuj me v brezovem gozdu na konci vrta — brž ko mi bode mogoče, pridem tja.“

Gozdič, v katerega je Marijana poslala Neždanova, delale so silno stare breze. Veter je še vedno pihal; dolge, doli viseče, tanke veje so se zibale ko razpleteni lasje; oblaki hiteli so brzo po sinjem

razmršenem položaji, kot o tej debati. Zunaj zbornice jok in stok, v zbornici pa javkajo levičarski govorniki, ki za svojo idejo nikdar niso imeli tako votlih argumentov kot takrat, levici prisojeno je, da nikdar ne bode prišla več na krmilo! „Wiener Allg. Zeitg.“ pravi: „Združena levica bojuje se denes za ekzistenco, za bodočnost nemštva in liberalizma v Avstriji. Boj je brezuspešen, kajti volilna reforma po Zeithammerjevem receptu more se že denes smatrati kot sprejeto.“

Levičarji so torej v silno žalostnem položaji, mej tem ko je avtonomistiška stranka v radostnej nadi velike zmage.

V naslednjem podam vam v glavnějšíh potezah debato o volilni reformi.

Predsednik dr. Smolka otvori sejo o 11¹/₄ uri. Navzočni so vsi ministri. Zbornica je bolj polna kot bivše dni. Galerije niso prepolne.

Poljedelstva minister grof Falkenhayn predal je o mejnarodno pogodbo glede trtne uši na temelji najvišje odločbe, da se reši po ustavi.

Trgovinski minister baron Pino priobči pogodbo o vožnji na parobrodih, ki jo je Avstro-Ogrska sklopila s Srbijo.

Prečita se pismo barona Pretisa, v katerem naznanja, da je isti položil svoj državnozborski mandat. (Izvolili so ga ustavoverni vlastelji na Českem.) Levičarji so prav osupnjeni.

Prečita se dunajskega mestnega sveta vloga, naj bi se sprejel Herbstov volilni predlog.

Naznani se mnogo slovenskih peticij gledé upeljave slovenskega jezika v urade in ustanove višje sodnije v Ljubljani; Česki klub v Pragi prosi za reformo takozvanih bratovskih skladnic ali blagajnic pri rudokopih. Dotičen predlog stavlja je česki poslanec dr. Krofta; politično društvo „Česki klub“, mnogo okrajnih in mestnih zastopov prosi za izvedenje narodne ravnopravnosti v Šleziji.

Kot prvi predmet je na dnevnem redu tretje čitanje finančnega zakona in državnega proračuna za l. 1882. Predlog vzprejme se brez debate, levica je se ve da glasovala zoper zakon.

Poročilo odbora za volilno reformo je drugi predmet dnevnega reda. Dotični predlogi so, kakor znano od poslanca Zeithammerja o volilni reformi za veliko posestvo, poslanca Lienbacherja za razširjenje volilne pravice za one, ki plačujejo po pet gld. davka in predlog Kronawettrov za občno volilno pravico.

Poročevalec večine Zeithammer priporoča predlog radi uzrokov, ki so navedeni v poročilu. Na posamezne ugovore odgovoril bode koncem debate.

Herbst, poročevalec manjšine v obširnem govoru, ki je poln sofizmov in neresnic, priporočuje svoj predlog. On predbaciva, da je večina toli nagla, da niti vlada nij imela časa prestudirati odborove predloge. (Čujte! čujte! na levici.) O Kronawettro-

vem predlogu pravi, da se mora pač premisliti, je-li razveljava volilnih mož pri veliki obširnosti mnogih volilnih okrajev na deželi praktično sploh izpeljiva. Zistem pa se vsakako ob veljavo deni tam, kjer bil bi nesmisel in to je v dunajskih okrajih. Nižje-Avstrijsko ima glede na broj prebivalstva in davkov premalo poslancev, moralo bi jih imeti 32 več, a ne kapljice pravice neče se dati središču države. (Odobranje na levej.)

Lienbacherjev predlog je Herbstu nejasen, sumljiv zakon. On trdi, da isti obrtniki imajo po mestih volilno pravico, na deželi pa ne. Velika ne-jednakost gledé volilne pravice je v okrajih na deželi in sicer mej vzhodnimi pokrajinami Galicijo, Bukovino, Dalmacijo z jedne strani, in zahodnimi pokrajinami z druge strani. Izmej sto prebivalcev ima na Českem 3⁸/₁₀ ‰, v Dalmaciji 9.75 ‰ in v Krivošijah 11.78 ‰ volilno pravico.

Predlog Zeithammerjev je Herbstu najhujši trn v peti. Vse drugo je le arabeska, ubogi mali mož je le nakit temu, kar prav za prav veliki gospodje žele. (Odobranje na levej.) Vlasteljem daje se volilne pravice preveč. Niti število istih, niti svota davkov dala bi jim toliko pravice. Če se veliko posestvo deli v volilne skupine, méni Herbst, da je to opasnost za vlastelje same. Ako se napravi 6 novih skupin, ki mej seboj niso več v zvezi, potem nijma se več pravo zastopstva v českem velikem posestvu. Zato avtonomistične stranki očita, da razdira historičen temelj prava tega zastopstva. Sestavljenje volilnih skupin se Herbstu ne dopada, ker njegova stranka pri tem trpi škodo. On priporoča svoj predlog, akoravno uže vé, da ne bode sprejet — tako se je odločilo uže zunaj zbornice. Zato bo pa v specijalnej debati stavljal popravke (amendements). (Živo odobranje na levici.)

Od levice vpisanih je 22 govornikov proti, od desnice 7 govornikov za predloge večine.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. marca.

Nekateri listi zopet vedó pripovedovati, da bode naš presvetli cesar v aprilu ali maju šel obiskat laškega kralja. V katerem mestu da se snideta, nij določeno.

Levičarski listi tožijo v dolgih stavkih z ginjivimi besedami, da se hoče **Kranjska** slovenizirati, ker je desnica sklenila, da se bode ozir jemalo na slovenske peticije, da se bode tudi tu izvela enakopravnost. Se ve da se v teh člankih nahaja cvet nemške perfidnosti in „temeljitosti“. Ti gospodje, in pred vsemi „filozof“ Čarneri, trdijo, da slovenščina še le nastaja. Na tako besedičenje o sloveniziranji Kranjske, kjer prebiva 95 ‰ Slovencev, nij možno odgovoriti, a na drugo trditev, da naš jezik še le nastaja, odgovarja „Politik“ tako: „Če bi jezik Slovencev še le nastajal, potem bila bi to-

liko večja dolžnost Avstrije ta proces po vsej mogućnosti pospeševati. Avstrija naj je zavetje vseh svojih narodov, torej tudi njihovih jezikov.“

Mnogo zanimanja vzbuja odstop tržaškega namestnika **Pretisa** kot poslanca iz državnega zbora. On je bil poslanec českega veleposelstva in s tem je zopet jedno mesto izprazneno; in ker levičarji ne hote vedeti nič o kompromisu, zgoditi se more, da zmaga zopet desnica, kajti po zdanjem razmerji ima desnica večino v veleposelstvu. Tako se bode desnica zopet ojačila za jeden glas. Kakov mož je Pretis, nam je le predobro znano iz njega prizadevanj v Primorji. Mož je menda uvidel, da vender ne gre, da bi uradnik svoje vladi nasprotoval.

„Narodni list“ od 18. t. m. poroča o gibanju **na jugu**: Vstaši umaknili so se v skalovje Bele gore in v okolico, ker jih je Črna gora, ker niso hoteli oddati orožja, odbila; vender so Krivošije umirjene, a mnogo časa se bodo morale naše čete varovati pred napadi. Malo so jih na nekaterih krajih uže nadlegovali, a upa se, da jih bode energija naših vojakov kmalu odpravila. — Isti list poroča, da so na nekaterih krajih v Krivošijah vstaši uže skušali zavratno napasti naše čete. Nekemu korporalu, ki je v Cerkvicah šel 50 korakov daleč po vode, so odrezali roko in nos. Nesrečneža so še živega prinesli v Rizano. Vstaši v Gorenji Ljuti še vedno skušajo popotnike nadlegovati. Tudi nad Stepami so skušali naše čete nadlegovati in moralo se je s topovi na nje streljati. Tam so ubili včeraj dva vstaša. — Dalje poroča „N. list“, da so vojaki v boji palega majorja Rukavino zagrebeli v snegu pri Pazuli, da ga nij bilo treba seboj jemati v boj. Jovanovič je zapovedal, da so pozneje truplo prenesli v Dubrovnik, kjer bi bil slovesno pokopan. Ko pa so hotele čete nazaj gredé vzeti truplo Rukavine s seboj, našli so ga slečenega in razmesarjenega; isto zgodilo se je tudi z žandarjem, katerega so ujeli vstaši. — Deputacija Krivošijancev se je baje podala h knezu črnogorskemu in ga prosila, naj bi jih vzprejel v Črno goro. Knez je ostro vzprejel deputacijo in naglašal njih obnašanje proti Avstriji in dejal, da jim ne odreče gostoljubnosti, a da bodo ostro nadzorovani.

Vnanje države.

V **Belgradu** hotela se je napraviti svečanost v korist hercegovskim revnim družinam, politija pa jo je prepovedala. — Dopolnilne volitve za izpraznjenih 51 sedežev odstopivših radikalcev se bodo vršile v maju. Vlada upa pridobiti 10 sedežev za se. — Izmej reakcionarcev so do zdaj odložili samo štirje svoje mandate.

Ruski diplomatski agent v **Sofiji**, državni svetovalec Hitrov, prepovedal je svojim rojakom umešavati se v bolgarsko politiko.

Turčija bavi se zdaj najbolj z egiptovskim vprašanjem.

Iz **Berolina** se oficijelno zatrjuje prijazno razmerje mej Nemčijo in Rusijo. Mir nij v nevarnosti, to kaže se tudi na borzi.

Dopisi.

Iz Celovca 15. marca. [Izv. dop.] V nedeljo 12. t. m. imelo je tu katoliško konstitucionalno društvo svoje zborovanje. Sobana bila je prenapolnena, ko stopi predsednik gosp. baron Raier

nebu, a če je jeden mimo solnce prišel, je vse zatemnelo.

Neždanov naslonil se je na brezino deblo in čakal. On niti sam nij vedel, kaj čuti, in tega vedeti tudi želel nij; njemu je bilo huje pri sreci, nego Markelovu in zopet lažje. Njo hotel je videti, z njo govoriti, to mu je bila želja; vez, ki najedenkrat dva človeka zveže, objela je tudi njega. Ne-hoté mislil je na vrv, ki jo od ladije k bregu vržejo; brž, ko je vrv okolo kola ovita in privezana, je tudi ladija mirna, ter ne more dalje . . .

„V luki smo! Hvala Bogu!“ Na jedenkrat se je ves stresel, iz daljine videla se je ženska obleka. Nekoliko trenutkov pozneje stala je pred njim s prijaznim pozdravom v pogledu, veselo bliščočim se očesom, ter slabim, ljubeznivim smehljanjem okolo ustnic. Uže od daleč stegnila je proti njemu roko in jo je radostno stisnil, a nij vedel ni besedice črniti. Tudi ona je molčala; morala je hitro hoditi, da jej je sape zmanjkalo; radost, da je on vesel njo videti, mogla se jej je raz obraza čitati.

Ona izpregovorila je prva.

„No, povej mi hitro, kaj ste ukrenili?“

Neždanov pogledal jo je ves začuden.

„Ukrenili? . . . Kaj bi neki zdaj uže ukreniti mogli?“

„A, ti me ne umeješ. Povej mi, koga si videl in s kom si govoril? Ali si se s Solominom seznanil? Povej mi vse! . . . Vse! Pojdiva malo dalje, jaz znam za kraj v gozdiči, kjer naju nihče ni videl ni motil ne bode.“

Šla sta dalje; pokorno stopal je po visokej suhej travi za njo.

Tako dovela ga je, kamor ga je hotela, namreč k starej po viharji zlomljenej brezi, na katere deblo sta se zdaj vsedla.

„Tako, zdaj govori,“ vzkliknila je ona, a brzo dodala: „Ah, kako sem vesela, da te vidim! Ti dnevi bili so mi strašno dolgi. Znaš, jaz zdaj za gotovo vem, da je Valentina Mihajlovna tedaj pri vratih poslušala.“

„Pisala je Markelovu o tem,“ rekel je Neždanov.

„Njemu?“

Marijana je umolknila in zelo zarudela — ne da bi jo sram bilo, nego radi nečega mnogo jačjega čuvstva.

„Kako hudobna ženska je to!“ ščebetala je Marijana, „kaj je njej vse to mari . . . toda govori, ti govori, to je važneje . . .“

Neždanov začel je pripovedovati, Marijana poslušala ga je silno pazljivo in mu samo tedaj segla v besedo, kadar je on hotel kakšno malenkost le kratko omeniti.

Vse njegove dogodbe pa za njo niso bile jednako zanimive, ko jej je pripovedoval o Fimuški in Fomuški, se je sicer sladko smijala, v ostalem je pa ta dogodka nij zanimala, kajti nij je povsem umela.

„Baš ko da si mi o Nebukadnezarji govoril . . .“ je rekla.

Kaj je Markelov rekel, celo kaj Goluškin misli — akopram je koj uganila, kakšen ptič je to — osobito pak, kaj misli Solomin in kakšen človek je — to je hotela vedeti, to je tako hlepečče poslušala. „Kaj pa zdaj? Kdaj?“ — To vprašanje bilo jej je vedno na jeziku . . . On pak ogibal se je kolikor možno, jasnemu odgovoru na njeno vprašanje; naposled uvidel je sam, da le o malenkostih govori, a da te Marijano ni najmenj ne zanimajo. Skušal je kaj važnega povedati, — a koj zašel je zopet na staro polje. Humoristična popisovanja so jo dolgočasila, ostri glas, s katerim je o žalostnih stvareh govoril, naredil je tudi njo žalostno.

(Dalje prihodnjič.)

k mizi, ter v daljšem dobrem govoru razlaga stanje zdanjega časa. — Govoril je tudi o ministerstvu, o njegovem delovanju v povzdigo kmetijstva in spravo narodov, in dali smo jednoglasno zaupnico zdanjemu ministerstvu, katera je uže odposlana na Dunaj. Ti družbeniki, večinoma Nemci, pak zaupnica! Radoveden sem, kaj zopet k temu poreče g. državni poslanec Moro!

Po votiranej zaupnici ministerstvu nastopi naš neutrudljivi delavec na narodnem polji gosp. prof. Einspieler. V jako dolgem izvrstnem govoru je spretno dokazal resnico govora dr. Vošnjaka v državnem zboru. Slikal je krivice tukajšnje šole in dokazal nepostavnosti, katere godijo se po naših učilnicah zaradi slovenstva. Vsi pritrdjevali smo resnici, katero je govoril g. Einspieler in na lastna ušesa slišal sem, ko je namreč rekel: wie kann man aber solche Ungerechtigkeiten dulden!

Tako tedaj Nemec, kaj in kako pa še govori tukajšnji Slovenec (ne importiran iz Kranjskega ali Štajerskega, kar jako rad govori g. Moro z drugimi koroškimi pajdaši v državnem zboru, mej katerimi je eden celo s Pruskega importiran) tega g. vitez Moro neče slišati, nego on jo zavije, Bog in pravica bodo pa obrnili. Veselo znamenje je vender, da še nemški Korošec hoče biti spravljiv, in s tem je dokazano, kedo dela in unserem friedlichen Kärntnerland razpor. Jedino le tisti liberalni kričači, kateri vse, kar nij nemškega, zaničujejo in jim je vsaka stvar importirana, dasiravno je v njihovem gnezdu največ importiranih celo iz rajha.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani 15. marcija.
(Konec.)

Dr. Keesbacher poroča o opazkih, katere je napravil policijski odsek pri pregledovanju receptov, kateri se zapisujejo revnim ljubljanske občine. V obče se konstatuje, da zdravniki zapisavajo preveč in predragih receptov. O predmetu govore gg. dr. vitez Bleiweis, dr. Drč in drugi mestni odborniki in sklene se, da se zdravnikom mestnim naroči, privatni zdravniki pa da se naprosijo, da zapisujejo za revne recepte bolj pazljivo, da se obvaruje blagajnica prevelikih stroškov. Policijski odsek poroča po dr. Keesbacherju o mestnem prostem kopališču v Gradašici. Odsek nasvetuje, naj se mestnemu magistratu naroči, da poišče drug prostor za prosto kopališče, in da se sedanje kopališče na Pasjem brodu nadomesti s prostim kopališčem pod Kolezijo, da se ne bode, kakor do zdaj, voda kalila in skaljena dotakala v mestno kopališče v Koleziji. Kar se tiče nasveta, da bi se basin v Koleziji dal jeden dan na teden za brezplačno rabo ženskam, predlaga odsek, da se ta nasvet ne sprejme, kajti ta naredba bi pregnala iz basina mestnega kopališča vse ženske, ki prihajajo tja se plavati učiti.

G. Regali misli, naj se za prosto kopališče ne gleda le jedino na Gradašico nego naj se ozira tudi na Mali graben, kateri ima čedno in gorko vodo. Predlogi odseka se potem sprejmo. Nadalje poroča policijski odsek o delovanju mestnega zdravstvenega sveta, katero se vzeme na znanje.

Mestni zdravstveni svet stavi celo vrsto predlogov, kako bi se Ljubljana najbolj in najbrže oskrbela z dobro pitno vodo. Nasvetuje, da bi se vodnjaki pomnožili in obstoječi popravili. Tudi naj bi se principijelno sklenilo, da se napelje voda v mesto po vodotoku in naj se pokliče v to svrhu v vodnih stavbah več tehnik, kateri bi preiskaval in potem poročal, kje bi se dobila najlaglje in najboljše voda za mesto. Dr. Suppan nasprotuje predlogu v toliko, da bi mestni odbor uže denes izjavil se principijelno za to, da se more napraviti vodotok v mesto, pač pa je za to, da se pokliče v vodnih stavbah zveden tehnik.

G. Regali opazi, da ne gre odnošaje ljubljanskega mesta primerjati Beču ali Parizu. Tam imajo druge dohodke kot v Ljubljani, tam so se vodotoki lahko napravili. V Ljubljani je dovolj, če se napravi dvanaest novih vodnjakov in se posebno skrbi za sv. Petra predmestje, katero je popolnem zapuščeno. V obče pa naj mestni magistrat sklepe

mestnega zbora izpelje. Uže pred tremi leti je bilo skleneno, da se napravi vodnjak pred Franciškani, a še danes nij o njem ni duha ni sluha. Dr. vitez Bleiweis je odločno za to, da se pokliče zveden tehnik, posebno z ozirom na to, ker se je uže v mestni proračun za to svrhu stavilo 2000 gld. V tem smislu se tudi sprejme predlog. Deželna blaznica na Studenci se priklopi ljubljanskemu požarnemu rajonu, ker je prostovoljno gasilno društvo izjavilo, da je s tem sporazumljeno; deželni odbor pa je zatrdil, da plača gasilnemu društvu vse stroške, če bode treba kdaj iti na Studenec gasit. Nemškeje protestantskeje šoli dovoli se 550 gld. letne podpore. Pred glasovanjem dr. Zarnik v imenu narodnih mestnih odbornikov izjavi, da isti ne bodo iz razlogov, katere so navajali uže prejšnja leta, glasovali za to podporo. Mestna dekliska šola se premesti s prvega nadstropja redutnega poslopja v prostore pri tleh, katere je deželni odbor v ta namen priredil in imel stroškov 1263 gld. Najemnine bode mesto plačevalo 650 gld. na leto. Voditelju druge mestne šole g. Belarju dovoli se vsako leto 50 gld. redne funkcijske doklade.

Domače stvari.

— (Pri jour fixu) literarnega in zabavnega kluba preteklo soboto čital je gosp. profesor Levec jako mikavno po gospodu J. Šubicu prirejeno in posebno pohvalno vzprejeto berilo, namreč živopis in delovanje dveh za Kranjsko in za naravoslovstvo vrlo zaslužnih mož, v preteklem stoletju umrlega Scopolija in župnika Valentina Plemelja, kateri je umrl l. 1875. na Koroškeje Beli. Scopolij izdal je mnogo učenih spisov, za botaniko naših slovenskih pokrajin neprecenljiv vir, Plemelj pa bil je odlikovan na svetovnej razstavi na Dunaji. To jako umestno berilo bode tiskano v „Ljublj. Zvonu.“ Po običajnem nabiranju za „Narodni dom“ sprožila se je čestitka vsem Josipom našega kluba, katerih bilo je pet navzočnih. In ker je tudi izven našega kluba več odličnjakov tega imena, odposlala se je brzobjavna čestitka tudi vladiki Josipu Strossmayerju, dr. Josipu Vošnjaku, dr. Jos. Tonkliju in vitezu Josipu Schneidu. Prihodnji jour fixe je v petek 24. t. m.

— (Popularno-znanstvena predavanja) v čitalnični dvorani pričel je večeraj gospod dr. Ivan Tavčar s svojim berilom „O poeziji Simona Jenka“. Jenko in njegove pesni znane so sicer vsakemu omikanemu Slovincu, a gospod Tavčar je svoje berilo o njem tako ugodno razvrstil in nam obrisal pesnikovo podobo in njegove umotvore v povsem zanimivih črtah ter čital tako v srce sezaajoče, da ga je vse občinstvo poslušalo z izredno pazljivostjo in mu je naposled donela glasna pohvala za v resnici prijetno duševno zabavo. Ker smo uverjeni, da ustrežamo svojim čitateljem, bomo to berilo kot „feljton“ priobčili v kratkem.

— (Volilen shod) ima denes nemška stranka v kazini. Vabila razpošiljali so jako umetno, marsikdo ga je našel na svojej mizi ne vedoč od kod, kakor bi ga mu bil prenesel sv. Miklavž, katerega ulogo so prevzeli nekateri fakijski oponenti v uradniških in učiteljskih krogih. Nadejamo se, da fakijska opozicija ne bode smela raztezati svojih peroti in da bode slavna vlada postopala s primerno energijo, kajti „vsaka reč le en čas trpi“ je rekel Kranjec, ko je Francoza zibal in mi smo uže dosta dolgo zibali, treba, da ta posel prevzamo zdaj drugi. — O shodu poročamo jutri.

— (Občina Vojska) je po g. Obrezi izročila prošnjo državnemu zboru za upeljavo slov. jezika v šole in urade in napravo nadsodišča v Ljubljani.

— (Občina sv. Jurij nad Tabrom) prosi za slovenske srednje šole. Prošnjo je g. dr. Vošnjak oddal državnemu zboru.

— (Prošnja za popolno izvedenje ravnopravnosti slovenskega jezika pred sodnijami) poslala je državnemu zboru po poslanci gospodu dr. Josipu Vošnjaku tudi občina Polje poleg Ljubljane.

— (Prošnje za popolno izvedenje ravnopravnosti slovenskega jezika pred sodnijami) so nadalje poslale državnemu zboru po gosp. dr. Jos. Vošnjaku občine: Rogoznica, Kicar, Sv. Lovrenec, Mestni vrh, Spuhlji, Brstje in Zakušak, vse v okraji ptujskem.

— (Prostovoljna požarna bramba v Dolenjivasi) napravi letos [loterijo na dobitke (Effektenlotterie!)] katero je c. kr. finančno ministerstvo z odlokom od 11. prosenca 1882. št. 39905 de 1881 dovolilo. Loterija bo obsegala 5000 sreček po 50 kr. ter od 180 do 200 dobitkov. Srečke bodo se prodajale počenši od 1. aprila t. l. in 16. avgusta t. l. bode srečkanje. Iz dohodka loterije si bo društvo sezidalo svojo shrambo za gasilno orodje in poplačalo dolg na gasilnem orodju. Da bi društvu ne bilo treba vseh dobitkov kupiti, ker potem mu ni pričakovati kakovega dohodka od te loterije, se prosijo p. n. dobrotniki in prijatelji tega društva take reči darovati, katere se dajo za dobitke porabiti, ter je na poveljstvo prost. požarne brambe v Dolenjivasi pri Ribnici franko ali pa nefrankovano poslati. To društvo je prvo na Kranjskem, katero je ustanovljeno popolnem v narodnem duhu in s slovenskim poveljstvom, zato bodi najtopleje priporočeno vsem rodoljubom in takim, katerim sploh srce bije za dobrodelne namene.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 20. marca. Hohenwart govoril je uničevalno proti dr. Herbstu in levi, katere program je gola negacija, katere orožje so sumničenja in napadanje na vladu in večino. Dr. Herbst zahteval je, naj se govornik pokliče k redu, Smolka mu je odrekel. Walterskirchen odložil je z dopisom na predsedništvo ravnokar svoj mandat, ker se nij hotel pokoriti klubovemu sklepu, da bi za predlog manjšine glasoval. Občna senzacija.

Poslano.

Pomagajte v Boga ime!

Dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne nastal je v vasi Sinovici (podpisane občine) v hiši Ivana Prijatelja po nesreči strašen požar, kateri je v jednej uri 9 hišnih števil s hlevi pod hišami, kakor tudi dva skednja popolnem upepelil. Škode je do 10 tisoč goldinarjev! Stok in jok nepopisen! Žalostno je to tem bolj, ker jih je malo zavarovanih in še jedni od taistih zavarovalnine nijso plačali. Dozdaj je bila revščina ondotnega ljudstva velika, zdaj je nepopisna! Bog se usmili! Slavno uredništvo se s temi vrsticami uljudno prosi, da blagovoli pri usmiljenih srcih prositi za siromake, ter milodare ali sl. c. kr. okrajnemu glavarstvu v Kočevji ali naravnost tukajšnjemu častitemu župnijskemu uradu, ali pa podpisanemu občinskemu predstojništvu pošiljati. Tudi usmiljena srca družih kronovin se prosijo, da pomorejo siromakom. Vse se bode hvaležno sprejelo; tudi najmanjše darilce. Obleka je ljudem vsa zgorela, ko jih doma nij bilo, ker so bili večidel v gozdu in po družih enakih opravilih.

Pomagaj tem nesrečnejem, kdor more! Slavna uredništva vseh časopisov se toplo prosijo še jedenkrat, da blagovolijo milodare pobirati, ravno tako slavne čitalnice in vsa druga društva. Kdor pomaga precej, dvakrat pomaga!

Sodražica, dne 15. marca 1882.

J. Drobnič,
župan.

Zahvala.

Mej temi, ki so posebao veliko pripomogli, da se nij ogenj na Sinovici dne 10. t. m. še dalje raztegnil, omeniti mi je gospoda Ivana Lesarja iz Jurjevice, g. Silvestra Lesarja iz Podstenj in gosp. Ivana Pakiza iz Zamosteca in vsem vrlim sosedom, kateri so s svojimi brizgalnicami v resnici veliko storili in tako hitro na pomoč prišli. Posebno se pa zahvaljujem c. kr. žandarmom: g. Šotu in gosp. Sušniku, ker sta dotična s tako marljivostjo za tako težko prevažanje vode in red skrbela.

V dolžnost si štejem, da se v svojem, kakor tudi v imenu ondotnih posestnikov blagim gospodom in sosedom presrečno zahvaljujem.

V Sodražici, dne 15. marca 1882.

J. Drobnič,
župan.

Darila za „Národní dom“.

Pododbor v Šiški nabral.

Prenesek	315	gld.	87	kr.
Pododbor nabral mej seboj	15	—	—	—
Vekoslav Jenko	10	—	—	—
Martin Bavdek	15	—	—	—
Umkov G.	10	—	—	—
Janez Zorman	15	—	—	—
Jan. Hafner	1	—	—	—
Marija Hafner	1	—	—	—
Andrej Vodnik	1	—	—	—
Jan. Knez star.	15	—	—	—
Ana Knez	5	—	—	—
Louise Chiades	5	—	—	—
Viljem grof Wurmbrandt	5	—	—	—
Jan. Corda	2	—	—	—
Izidor Simonetti	1	—	—	—
Ivan Zargi	—	50	—	—
Lojzika Jenko	—	25	—	—
Mieska Jenko	—	25	—	—
Francika Jenko	—	25	—	—
Ana Jenko	—	25	—	—
Jakob Hafner	1	—	—	—
Franja Košenina	—	40	—	—
Antonija Košenina	—	40	—	—
Anton Rojina	—	50	—	—
Franja Škarjavec	—	50	—	—
Ivan Škarjavec	—	50	—	—
Josip Kregar	—	40	—	—
Anton Burja	—	40	—	—
Ivan Rogi	—	80	—	—
Franjo Bregar	—	50	—	—
Neimenovana	—	50	—	—
Anton Visian	1	—	—	—
France Visian	—	50	—	—
Anton Visian	—	30	—	—
Jože Visian	—	10	—	—
Polde Visian	—	10	—	—
Marija Tome	—	20	—	—
Marija Kvas	—	20	—	—
I. Jesih	—	10	—	—
Franjo Štrukelj	1	—	—	—
Ivan Štrukelj	—	50	—	—
Franjo Jesih	—	50	—	—
Josip Košenina	—	50	—	—
Jakob Jesih	1	—	—	—
Marija Bizjan	—	20	—	—
Marija Bizjan ml.	—	20	—	—
Ivana Bizjan	—	20	—	—
Jernej Bizjan	—	20	—	—
Franjo Bizjan	1	—	—	—
Franjo Burger	1	—	—	—
Franjo Drenik	1	—	—	—
Dominoklub pri g. Fr. Štruklji	2	—	47	—
Pušica v gostilni pri „Ančniku“	8	—	51	—
Pušica v gostilni pri „Kankretu“	1	—	—	—
Pušica v Koslerjevi pivnici	—	50	—	—
Pušica v restavraciji „Hafner“	—	42	—	—
Pušica v gostilni pri „Zibertu“ v Gor. Šiški	1	—	23	—
Ivan in Ivanka v Gor. Šiški	1	—	50	—
Tomaz Jerovšek iz Dravlj	—	55	—	—
Delavci v Krisperjevi tovarni	—	35	—	—
Neimenovana rodovina	1	—	—	—
Vkupa	451	gld.	60	kr.

Gospod Jakob Matjan v Gor. Šiški se je zavezal za zidanje „Narodnega doma“ darovati 1500 opek. Slava!

Tujci:

19. marca.

Pri **Slonu**: Engel z Dunaja. — Ševar iz Nove vasi. — Hartman iz Gradca. — Perlhefter z Dunaja. — Birstingl iz Gradca.
Pri **Malič**: Riaviz z Dunaja. — Albrecht iz Maribora. — Stein z Dunaja.

Dunajska borza

dné 20. marcija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih	75	gld.	—	kr.
Enotni državni dolg v srebru	75	—	90	—
Zlata renta	93	—	20	—
1860 državno pesojilo	129	—	50	—
Akcije narodne banke	820	—	—	—
Kreditne akcije	313	—	60	—

Umrli so v Ljubljani:

15. marca: Vencel Brežina, c. kr. oficijal pri colnini, 57 l., Križevniške ulice št. 10, za jetiko.
16. marca: Neža Pršin, bivša kramarica, 76 l., Kravja dolina št. 11, za marazmom.
17. marca: Karl Kadunc, hišnika sin, 5 m., Franciskanske ulice št. 16, za osepnečami.
V deželnej bolnici:
14. marca: Anton Kastiger, gostavec sin, 8 let. — Urša Toni, gostja, 63 let.
15. marca: Jera Bergoč, dninarica, 24 let. — Lavrenoj Triler, dninar, 52 l., za jetiko.

Gosp. **G. Piccoli**, lekar v Ljubljani!

Prosim Vas uljudno, da mi zopet pošljete 24 steklenic Vaše izvrstne

Franzeve esence.

Slednjo pošiljatev sem uže mej razne bolnike v svojej župniji razdelil in vpliv je bil vedno izvrsten.

V Fianoni, Istra, 22. avgusta 1881.

Spoštovanjem

Anton Vlašič,
župnik-kanonik.

Znamenito!

Prosim uljudno, pošljite mi 30 steklenic Vaše izvrstne

Franzeve esence.

Zahvaliti se imam le Bogu in Vam, da sem se iznebil migrēne, katera me je leta in leta nadlegovala.

V Zenku, Hrvatska, 17. sept. 1881.

Spoštovanjem

Angelika Kling,
uradniška vdova.

(598—11)

Naroča naj se pri izdelatelji: **Gabrijel Piccoli**, lekar „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajski cesti. Naročila se promptno proti povzetju efektuirajo.

Znamenito!

Tu je na mestu: „Čast zaslugam“! Večkrat sem rabil Vašo odlično

Franzevo esenco,

mnogim bolnikom sem jo nasetoval in dober uspeh nij izostal.

V Chersanu, Istra, 27. junija 1881.

Spoštovanjem

Anton Lupetina,
župnik-dekan.

Tinctura Rhei Composita ali Franzeva esenca, izdelana po G. Piccoliji, lekarji „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajski cesti, iz vegetabilnih substancij sestavljena, s katero so si uže mnogi ti-soči k zdravju pripomogli, kakor se razvidi iz pisem, ki dohajajo izdelatelju. Ona ozdravlja želodčne bolezni in na spodnjem telesu, klanje, krča, gastrično mrzlico, zaprtje, hemeroidje, rumenico itd., ki je lahko smrtonosna, če se za časa ne kurira.

Cena steklenici 10 kr. a. v.

London	120	45	—
Srebro	—	—	—
Napol.	9	53	—
C. kr. cekini	5	65	—
Državne marke	58	75	—
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	118
Državne srečke iz l. 1864	100	—	169
4% avstr. zlata renta, davka prosta	93	—	30
Ogrska zlata renta 6%	118	—	70
— 4%	86	—	90
— papirna renta 5%	86	—	45
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	112
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	—	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	—	25
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—	—
Kreditne srečke	100	gld.	175
Rudolfove srečke	10	—	21
Akcije anglo-avstr. banke	120	—	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	211	—	—

Št. 2386.

(196—1)

Razglas.

Leta 1882. stopijo naslednji gospodje mestni svetovalci iz mestnega zbora:

iz III. volilnega razreda: iz II. volilnega razreda:
Janez Nep. Horak, Fran vit. Gariboldi,
dr. Valentin Zarnik; dr. Frid. Keesbacher,
Karol Leskovic;

iz I. volilnega razreda:

Josip Luckmann, dr. Josip Suppan,
dr. Robert pl. Schrey, dr. F. Suppantisch.

Razen teh se ima v III. volilnem razredu namestu ranjkega mestnega svetovalca Josipa Jurčiča domestovalna volitev vršiti.

Nasproti pa ostanejo še naslednji gospodje svetovalci v mestnem zboru:

dr. Karol Bleiweis, Anton Laschan,
Leopold Bürger, Peter Lassnik,
Rud. grof Chorinsky, Fran Peterca,
Karol Deschmann, Vaso Petričič,
dr. Josip Drč, Rajmund Pirker,
Fran Doberlet, Josip Regali,
Aleksander Dreo, dr. Adolf Schaffer,
Fran Fortuna, Ignac Stupica,
Anton vit. Gariboldi, R. Zhuber pl. Okrog,
Fran Goršič, Fran Ziegler.

Dopolnilne volitve se bodo vsled sklepa mestnega zbora od 14. t. m. naslednje dneve vršile:

III. volilni razred voli II. aprila 1882 dopoldne od 8. do 12. ure. Če bode ožja volitev potrebna, tako se bo ta isti dan popoldne od 3. do 6. ure vršila.

II. volilni razred voli 13. aprila 1882 od 8. do 12. ure dopoldne in v ožjej volitvi popoldne od 3. do 6. ure.

I. volilni razred voli 14. aprila 1882 od 8. do 12. ure dopoldne in v ožjej volitvi popoldne od 3. do 6. ure.

Razpisi volitve in glasovni listki se bodo gospodom volilcem o pravem času dostavili.

To se s pristavkom naznani, da smejo izstopivši mestni odborniki zopet voleni biti in da je kak ugovor zoper veljavnost dovršenih volitev najdalje 8 dni po končanej volitvi mestnemu zboru predložiti.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 15. marca 1882.

Župan: Laschan.

Loterijne srečke 18. marcija.

V Trstu: 48, 9, 30, 63, 78.
V Linci: 20, 31, 87, 67, 75.

Kranjska stavbena družba

v Ljubljani (174—2)

naznanja, da sprejema trezne in pridne zidarje in podajaje.

Zoper jetiko!

Radgostski

universalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepičanje.

Velespoštovani gospod lekar **Seichert!**

Iz Hrudima mi je pisala denes moja prijateljica, naj jej pošljem tri zavitke vašega slovečega Radgostskega čaja, ter pravi mej drugim tudi to, da jej je ta čaj prava dobrota. Izvolite mi tedaj, ako mogoče s poštanim povratom, pod mojim naslovom poslati tri zavitke čaja in 2 škatljici rožnovskih celtilčkov.

Sê spoštovanjem

Marija Ridi,

soproga izdelovalca glasovirov v Nahodu (Česka).

Vaše blagorodje!

Prosim vas, pošljite mi po poštne povzetji v poskus jeden zavitek Radgostskega čaja in 2 škatljici maho-rastlinskih celtilčkov za neko na prsih bolno osebo, ki kri bljuva. Vransko leto je to zdravilo isteje dobro služilo in bilo vspešno. Naslov: Župnija Kilb, severne železnice postaja Loosdorf.

Vaše blagorodje!

Ker sem večkrat uže čul vašo zdravila hvaliti, dakle prosim, da mi pošljete brzo 2 zavitka Radgostskega čaja.

Udani

Henrik Lene,

dvorni puškar, v Berlinu, Friderikove ulice 112.

V Berlinu dné 14. aprila 1877.

Čestiti gospod!

Rabil sem vaš čaj zoper svoj hronički katár v želodci; ker mi je pa resnično pomagal, prosim vas prav prijazno, pošljite mi po poštne povzetji še 2 zavitka svojega izvrstnega Radgostskega univerzalnega čaja.

Spoš. ovano

(136—1) **Math. Bertel**, trgovec.

Thüringen, Vorarlberg, dné 30. jan. 1879.

Od tega po zdravniškeje razložbi in predpisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se jedino le v lekarni **J. Seichert** v Rožnovi (na Moravskem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštneemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: **W. Mayr** v Ljubljani, **W. König** v Mariboru, **S. Mittelbach** in **J. Cejbek** v Zagrebu, **Barmherzige Brüder** in **A. Nedved** v Gradci, **A. Marek** in **J. Kupferschmid** v Celji, **O. Russheim** v Lipnici, **Carl Grabacher** v Murau, **J. Illing** v Rottemanu, **W. Thurnwald** v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepjenje in vzdržanje vida v vsakej starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopelišči Rožnavi.

Rožnovski cvet za živee, hitro in trajno ozdravlja puiko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah. Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska).